

Стрілецька Наталія Михайлівна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри

дошкільної та початкової освіти

Національний університет «Чернігівський

колегіум» імені Т. Г. Шевченка

Ільченко Ольга Олегівна

студентка магістратури

Національний університет «Чернігівський

колегіум» імені Т. Г. Шевченка

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ІНФОР- МАТИКИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Анотація: У статті здійснений аналіз наукових підходів до визначення поняття “здоров’язберігаючі технології”. Авторами розкрита класифікація освітніх здоров’язберігаючих технологій. Зокрема, схарактеризовані технології, що забезпечують формування здоров’язберігаючої компетентності учнів та реалізують здоров’яхоронну, оздоровчу й здоров’янавчальну складові уроку інформатики у початковій школі. У статті наводяться приклади застосування здоров’язберігаючих технологій в освітньому процесі. Запропонована система здоров’язберігаючої діяльності вчителя й учнів у процесі навчання початкового курсу інформатики, укомплектована й частково розроблена дослідниками.

Ключові слова: здоров’язберігаючі компетентності, освітні технології, молодші школярі, урок інформатики, початкова школа.

Постановка проблеми. Здоров’я дітей — одне з основних джерел щастя, радості і повноцінного життя батьків, вчителів, суспільства в цілому. Для України головною проблемою, яка пов’язана з майбутнім держави, є збереження і

зміцнення здоров'я дітей та учнівської молоді. Формування здорового способу життя в школі проводиться виходячи із завдань, висвітлених у Національній доктрині розвитку освіти в Україні у XXI столітті (2002р.), Законах України «Про освіту» (1991р.), «Про охорону дитинства» (2001р.), у Державній національній програмі «Освіта» (Україна XXIст.), Концепції громадянського виховання особистості в умовах розвитку української держави, Концепції виховання дітей та молоді в національній системі освіти, Державній програмі «Здорова дитина» на 2008–2017рр., загальнодержавній програмі «Здоров'я 2020: український вимір» (2011р.). Завдання зміцнення здоров'я вихованців є одним із пріоритетних у проекті державного стандарту “Нова українська школа”, що вступить в силу, починаючи з 2018-2019 н. р.

У сучасну інформаційно-цифрову епоху, що характеризується широким проникненням ІКТ та цифрових пристроїв в усі види діяльності, дозвілля та навчання особистості, особлива відповідальність покладена на вчителя інформатики в початковій школі, бо саме на його уроках в учнів розпочинаються формуватись здоров'язбережувальні компетенції: уміння безпечно застосовувати ІКТ у повсякденному житті, дотримання етики спілкування в інформаційних мережах, усвідомлення переваг та загроз від використання ІКТ та соціальних мереж, розуміння проблем наслідків комп'ютерної залежності та ін. [5, с. 44]. Так, учні повинні розуміти, що при знаходженні біля монітора, очі сильно напружені, і це призводить до швидкого їх стомлення, а в результаті стає причиною короткозорості. Сидячи за комп'ютером, псується постава, але треба зауважити, що до викривлення хребта може призвести й сидіння за партою. Великий вплив на дитячу психіку мають комп'ютерні ігри. Багато з них демонструють жорстокість, до того ж, віртуальний світ сильно притягує і можуть з'явитися проблеми в спілкуванні в реальному житті.

Реалізація завдання здоров'язбереження учнів не можлива без обізнаності вчителя з технологіями, результатами застосування яких є вироблення позитивної мотивації на здоровий спосіб життя особистості вихованця та формування здоров'язбережувальних компетентностей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема збереження, зміцнення і відтворення здоров'я особистості розглядається з різних наукових позицій у працях філософів, медиків, психологів, соціологів (М. Амосова, Г. Апанасенка, Г. Борисова, М. Віленського, О. Газмана, М. Гончаренка, Г. Зайцева, В. Казначеева, С. Попова, А. Степанова, Т. Сущенко, та ін.). Сутність здоров'язберігаючих технологій як педагогічної проблеми висвітлено в працях К. Бондаревської, І. Брехмана, Є. Бойченко, О. Дубогай, З. Малькової, Л. Новікової, В. Оржеховської, Н. Полетаєвої, М. Таланчука, Л. Татарнікової, А. Алчевського, С. Боткіною, Г. Ващенко, О. Московченко, Т. Бойченко. Формування здоров'язбережувальної компетенції учнів початкових класів розглядають Л. Волошин, І. Коркушко. Деякі аспекти методики використання здоров'язберігаючих технологій на уроках інформатики розкриті у роботах О. Коршунової, Г. Ломаковської, Н. Морзе, С. Моргулець, Н. Стрілецької, І. Щур, О. Возни.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми.

На нашу думку, у науково-педагогічних та методичних роботах вищезгаданих дослідників не достатньо обґрунтовані та систематизовані шляхи формування здоров'язберігаючої компетентності молодших школярів на уроках інформатики.

Мета статті. Метою статті є аналіз та класифікація освітніх технологій формування здоров'язберігаючої компетентності учнів, висвітлення можливих підходів застосування цих технологій на уроках інформатики у початковій школі.

Виклад основного матеріалу. Існує багато визначень поняття «здоров'я». У глобальному розумінні – це одне з основних джерел радості, щасливого повноцінного життя. У науковому значенні здоров'я – це стан життя і діяльності людини, який передбачає фізичне, психічне, соціальне і духовне благополуччя [3, с. 6].

Завдання вчителя сучасної школи полягає у формуванні кола компетентностей – ключових, предметних, міжпредметних. Одна з ключових компетент-

ностей – це здоров'язберезувальна. Вона розуміється як здатність учня застосувати в умовах конкретної ситуації сукупність здоров'язберезувальних компетенцій, дбайливо ставитися до власного здоров'я та здоров'я інших людей. У документі “Нова українська школа: основи Стандарту освіти” [5, с.44] чітко окреслена здоров'язберезувальна складова, ключової соціальної компетентності для здоров'я та добробуту, що має реалізуватись в інформатичній освіті. А саме, вміння: знаходити, представляти, перетворювати, аналізувати, узагальнювати та логічно організувати інформацію щодо добробуту, здоров'я і безпеки з використанням ІКТ, критично оцінювати достовірність і надійність інформації та цифровий контент, безпечно застосовувати ІКТ у повсякденному житті, користуватися цифровими пристроями для оцінювання стану здоров'я, рухової активності; дотримуватись основних правил безпечного і відповідального використання ІКТ. Ставлення: дотримання етики спілкування в інформаційних мережах, усвідомлення переваг та загроз від використання ІКТ та соціальних мереж, розуміння проблем та наслідків комп'ютерної залежності.

Аналіз з проблеми дослідження показує, що процес формування свідомого ставлення до власного здоров'я потребує обов'язкового поєднання інформаційного й мотиваційного компонентів із практичною діяльністю учнів, що сприятиме оволодінню дітьми необхідними здоров'язберігаючими вміннями і навичками.

Технологія - це, перш за все, системний метод створення, застосування знань з урахуванням технологічних і людських ресурсів та їх взаємовпливу, що має на меті оптимізацію форм освіти (ЮНЕСКО).

У класифікації освітніх технологій (управлінської діяльності, організації навчального процесу, виховної роботи та ін.) останнім часом виокремилася нова група - здоров'язберігаючі технології.

Деякі науковці розглядають це поняття, виходячи з розуміння технології як певного прийому, методу, методики; інші розуміють його як сукупність певних технік, за допомогою яких реалізується освітнє чи інше педагогічне завдан-

ня; як опис процесу досягнення запланованих результатів, сукупність яких відображає певні зміни в здоров'ї учасників педагогічної взаємодії [2, с.11].

Як зазначає О. Н. Московченко, здоров'язберігаючі технології – це сукупність наукових знань, засобів, методів і прийомів, що дозволяють оцінити функціональні та психофізіологічні параметри здоров'я індивіда; на основі оцінки параметрів здоров'я підібрати адекватне тренувальне навантаження, що дозволяє підвищити функціональні можливості організму з метою переходу його на новий рівень функціонування для збереження і зміцнення творчого потенціалу, підвищення рівня працездатності і соціальної активності, вирішення завдань спортивної підготовленості.

Т. Бойченко відмічає, що сутність здоров'язберігаючих технологій полягає в проведенні відповідних коригуючих, психолого-педагогічних, реабілітаційних заходів з метою поліпшення якості життя особистості: формування більш високого рівня її здоров'я, навичок здорового способу життя, забезпечення професійної діяльності та її мінімальної фізіологічної “вартості” [8].

Вітчизняні та зарубіжні науковці (і насамперед російські вчені, які працюють під керівництвом М. Безруких) вважають, що під здоров'язберігаючими освітніми технологіями треба розуміти всі педагогічні технології, які не шкодять здоров'ю учнів. Усі педагогічні технології, якими користується вчитель на уроці, можуть бути визначені (кількісно чи якісно) за ступенем впливу їх на здоров'я учнів [2, с. 12].

Так, дослідник цієї проблеми Н. Смирнов зауважує: "Якщо здоров'язберігаючі технології пов'язати з вирішенням *тільки здоров'яохоронного завдання*, то до них належатимуть педагогічні проблеми, методи та технології, які не шкодять прямо чи побічно здоров'ю учнів та вчителів, забезпечують їм безпечні умови перебування, навчання та роботи в загальноосвітньому закладі" [9, с. 84].

Ми дотримуватимемось наступного визначення: “Здоров'язберігаючі технології - ті, що створюють безпечні умови для перебування, навчання та праці в школі, вирішують завдання раціональної організації виховного процесу (з ура-

хуванням вікових, статевих, індивідуальних особливостей та гігієнічних вимог) та відповідності навчального та фізичного навантаження можливостям дитини”. До них відносять технології рівнево-диференційованого навчання, ігрові технології, технології особистісно-орієнтованого навчання та ін. Вони мають здоров’язберігаючу функцію, підвищують рівень пізнавальної активності, мотивації до навчання, сприяють якісному засвоєнню знань, розвитку творчості, знижують рівень тривожності, знімають психічну напругу.

Розглянемо прийоми, що позитивно впливають на психічне здоров’я дитини:

1. *Емоційне поглажування* – похвала за будь-що викликає в дитині віру в себе.

2. *Шанс* – підготовлення спеціального завдання, з яким дитина успішно впорається.

3. *Обмін ролями* – пропонується учневі оцінити роботу інших дітей, підготувати виступ на задану тему, запитання чи завдання до теми.

4. *Зараження* – зараження дитячого колективу інтелектуальною радістю, коли успіх окремого школяра стає стимулом для успіху інших.

5 *Навмисна помилка* – назва прийому говорить сама за себе, але матеріал повинен бути вже відомий учням.

6 *Завтрашня радість* – умовне перенесення успіху в справі на найближче майбутнє.

7 *Кишеня ідей* – підготовка дитиною повідомлень, цікавих фактів до теми, вивчення яких не потребує великих зусиль.

8 *Еврика* – дати дитині можливість пережити радість відкриття уже відомих фактів чи явищ [3, с. 8].

Під *оздоровчими технологіями* більшість науковців розуміють технології, спрямовані на зміцнення фізичного здоров'я учнів, підвищення потенціалу (ресурсів) здоров'я [1, 3, 6].

Так, на кожному уроці інформатики оздоровчі технології включають з метою попередження навчального стомлення. Для цього виділяють п'ятихвилинні

перерви, відриваючи учнів від роботи над досліджуваним матеріалом. У межах кількох хвилин здійснюються наступні види діяльності:

- фізкультхвилинки, рухливі ігри, фізкультпаузи (оздоровчу рухливу діяльність);
- контроль та самоконтроль за правильною поставою під час письма, читання, роботи за комп'ютером, тощо;
- вправи щодо профілактики сколіозу, запобіганню гіподинамії;
- виконання дихальних вправ, кінезіологічних вправ;
- виконання гімнастики для очей;
- виконання пальчикової гімнастики [4, с. 4-5].

На сучасному етапі розвитку освіти все більше популярними стають ще й такі оздоровчі технології, як: аурикулотерапія (лікувальний вплив на точки вушної раковини), аромотерапія (управляти працездатністю й настроєм людини за допомогою запахів); музикотерапія (лікувальний вплив музики); хромотерапія (терапевтичний вплив кольорів на організм людини); імаготерапія (театралізація психотерапевтичного процесу); лялькотерапія (один із видів імаго терапії, заснований на ідентифікації з дитини образом улюбленого героя казки, мультфільмачиіграшки); образно-рольова драмтерапія (реконструкція поведінкової реакції при розігруванні спеціально підібраного сюжету); психодрама (імпровізують поведінки героїв під керівництвом педагога); лібропсихотерапія (лікувальне читання); казкотерапія (психокорекція засобами казки) [9, с.85].

Розглянемо деякі приклади оздоровчих технологій, що можна використовувати на уроках інформатики.

Фізкультхвилинки проводять безпосередньо в той час, коли відчують, що в більшості з дітей з'являються перші ознаки втоми. У комплекс фізкультурних хвилинок, що тривають 1—2 хв, включають вправи, які залучають до роботи м'язи тулуба, рук і ніг. Учні виконують вправи в класі, стоячи біля парти. Комплекс будують так, що на перші три вправи фізичне навантаження поступово зростає, а з четвертої — знижується. Найбільш цікавими для дітей молодшого

шкільного віку є руханки — фізкультпаузи з ігровим, музичним або національним забарвленням, наприклад:

1. Встану до схід сонечка,
Поки є роса (*потягуються*),
Юрієва, цілюща, чарівна (*ручки догори і показують, яка чарівна*).
Вмиваю личко, щоб було біленьке (*миють личко*)
Вмию очка, щоб були ясенькі (*миють очка*),
Вушка вмию, щоби добре чули (*миють вушка*),
І нічого не забули (*руки в боки, підняли горда голівку*).

Масаж пальців (розтирання). Пальці правої руки розтирають лівою рокою і навпаки (можна під музику). Спочатку з'єднуємо по черзі мізинці, безіменні пальці та інші і промовляємо: “1, 2, 3, 4, 5, вийшли пальці погулять» (сплескуємо долонями). А потім почерговий масаж пальців від основи нігтя із зовнішнього боку. Після цього енергійно розтерти кисті, струснути ними.

Пальчикова гімнастика — чудовий засіб для розвитку мовлення дитини. Більшість вправ виконують зі словесним супроводом. Її проводять щодня протягом 3—5 хвилин.

1. Ось рука і ось рука (*розводять ліву руку ліворуч, праву – праворуч*)

На долоні є ріка (*вказівним пальцем правої руки – кругові рухи на долоні лівої руки*)

А на річці плавав гусак (*обидві руки з'єднують у кулак*)

Гусак великий, молодий (*відставляють великі пальці*)

Вказівний його зловив (*великі пальці з'єднують із вказівними на обох руках*)

А середній обципав (*середні пальці виконують щупальні рухи, торкаючись великого*)

Підмізинний суп зварив (*підмізинні пальці погладжують великі*)

А мізинчик піч топив (*з'єднують великий палець із мізинчиком*)

Полетів гусак у ротик (*рухи обома руками в напрямку рота*)

А із ротика в животик (*погладжують обома руками живіт*)

От тобі – на (*сплеск у долоні*)

А гусака - нема (*розводять руки в сторони*)!

Офтальмологічні паузи або гімнастика для очей складаються із комплексу вправ: вправи на зняття зорової напруги, вправи для профілактики короткозорості, вправи на рухливість очей. Вони виконуються сидячи або стоячи, відвернувшись від екрана, при ритмічному подиху, з максимальною амплітудою рухів ока. Для більшої привабливості їх можна проводити в ігровій формі.

1. Подивились вправо, вліво, вгору, вниз, собі на ніс!

Знову вправо, знову в ліво і покліпати очима.

2. Кажуть очі, що втомились, в монітор вони дивились

Я очам допоможу, вліво, вправо поводжу,

Потім поведу по колу –

Будуть очі вже здорові!

Дихальна гімнастика. Такі вправи поліпшують поставу, стимулюють рух діафрагми, поліпшують кровообіг, гармонізують діяльність дихальної, нервової і серцево-судинної систем.

1. "Півень і кури". В.п. - стати прямо, ноги нарізно, руки опустити.

1 - відвести руки в сторони - вдих.

2 - похлопати руками по стегнах - видих, видихаючи сказати: "ку-ку-рі-ку або куд-кудах-тах-тах". (повт. 4р.)

2. "Трубач". В.п. - сидячи на підлозі, стиснути кисті рук, скласти їх у трубочку.

1 – зробити глибокий вдих.

2 - притуливши трубочку до губ, трохи підняти голову, повільно

Видихаючи сказати: "п-ф-ф." (повт.4р.) [2, с.112-120].

Технології навчання здоров'ю та виховання культури здоров'я передбачають інтеграцію відповідного матеріалу, понять, уявлень, способів діяльності, цінностей з основ здоров'я в зміст предмету "Інформатика". Так, розуміння учнями актуальних проблем, пов'язаних з впливом комп'ютерної техніки на здоров'я, здійснюється у результаті бесід з учнями, тематикою яких можуть бути:

вплив електростатичного поля на органи дихання; комп'ютер і психіка людини; тунельний синдром або синдром зап'ястного каналу, причини розвитку, можливі наслідки, способи профілактики; короткозорість; захворювання хребта; остеохондроз; чим небезпечний інтернет; брудна клавіатура - причина кон'юнктивіту; комп'ютерна алергія [4, с 21-27].

У кожній програмній темі початкового курсу “Інформатика” необхідно виокремити здоров'язберезувальну складову (див. Табл. 1)

Таблиця1: Формування здоров'язберезувальних компетенцій, у курсі "Інформатика"

Вступний урок	Знання та виконання техніки безпеки при роботі з комп'ютером, правил поведінки у кабінеті інформатики, санітарно-гігієнічних вимог.
Інтернет	Уявлення про ризики в Інтернеті, кібербулінг, дотримання етикету мережевого спілкування. Уміння критично оцінювати достовірність і надійність інформації.
Комп'ютер та інші пристрої	Знання про цифрові пристрої для оцінювання стану здоров'я, рухової активності
Алгоритми. Виконавці	Використання рухливих ігор, імітуючих задач. Оцінювання простих та складених висловлювань на тему здоров'я.
Текст, Презентації	Опрацювання інформації у текстових редакторах та створення презентацій на тему «Комп'ютер і здоров'я». Вироблення ставлення до збереження здоров'я на основі читання та аналізу текстів на тему негативного впливу комп'ютера на організм людини.
Графіка	Уміння створювати комп'ютерні малюнки на тему здоров'я, екологічну тему.

Оволодіння здоров'язберезувальними компетенціями учнями потребує багаторазового вправляння, насамперед у процесі групової взаємодії. Тому необхідна організація практичної, ігрової, індивідуальної та колективної діяльності

учнів. Зокрема, вправлення у знанні правил техніки безпеки можна здійснити способами: відповіді на питання, розповіді з опорою на малюнки, аналіз ситуацій, використання проблемних питань. Розглянемо способи аналізу ситуацій і використання проблемних питань.

Аналіз ситуацій. Скажіть, чи правильно поводитись учні, прийшовши на урок інформатики до комп'ютерного класу? Які правила техніки безпеки вони порушили?

1. Перед уроком інформатики в учнів 2 класу була фізкультура. Спортивну форму та лижі вони принесли з собою на урок інформатики.

2. Хвалькуватий учень вирішив продемонструвати глибокі пізнання своєї однокласниці, почав від'єднувати монітор від несправного комп'ютера.

3. Дуже старанна учениця, виконуючи на комп'ютері завдання, присунулась надто близько до екрана монітора.

4. Неохайний учень приніс на урок інформатики з собою пиріжок, поклав його на стіл біля комп'ютера. Коли учителька відверталась, він потайки ласував пиріжком, а потім брав жирними руками мишку і працював на клавіатурі.

5. Двом цікавим хлопчикам захотілось дізнатися, як працює системний блок. Вони почали його торкатися руками з усіх боків.

Використання проблемних питань. Такі питання учням можуть ставити уявні персонажі. Наприклад, дівчинка-школярка Катруся або хлопчик Грицько. Зображення уявних персонажів можна вивести на екран через медіа-проектор чи роздрукувати на папері (див. Рисунок 1).

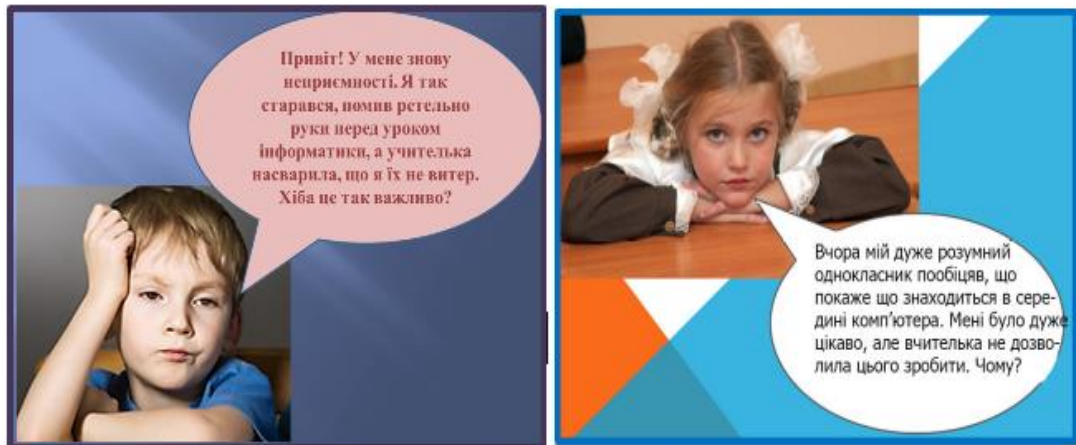

Рисунок 1

У посібнику [2] нами частково розроблена й укомплектована система здоров'язберігаючої діяльності вчителя й учнів у процесі навчання початкового курсу інформатики, що складається з матеріалів для бесід, вправ для повторення правил техніки безпеки, технологій арт-терапії, гімнастики для очей, фізкультхвилинок, дихальних вправ, пальчикової гімнастики тощо.

Висновки і пропозиції. Отже, формування здоров'язберезувальних компетентностей молодших школярів на уроках інформатики здійснюється засобом освітніх технологій, серед яких виділяють здоров'язберезувальні технології, оздоровчі технології та технології навчання здоров'ю й виховання культури здоров'я.

Реалізація принципів збереження, зміцнення та формування здоров'я вихованців залежить від оптимального поєднання вчителем форм, методів, прийомів, технологій, що створюють безпечні умови перебування учнів на уроці (наприклад, ігрові технології, інтерактивні технології, технології рівневодиференційованого навчання, прийом шансу та ін.), попереджають стомленість, сприяють зміцненню потенціалу здоров'я, забезпечують рухову активність (фізкультхвилинки, пальчикова гімнастика, гімнастика для очей, дихальні вправи, релаксація, арт-терапія тощо) формують ціннісне ставлення до власного здоров'я, безпечної поведінки у віртуальному та реальному середовищі (змістове наповнення здоров'язберезувальною тематикою пов'язаних тем початкового

курсу інформатики, групові, колективні вправляння щодо правил техніки безпеки, опрацювання текстової, графічної, відео інформації з проблеми здоров'язбереження засобами інформаційно комунікаційних технологій).

Здійснення завдання формування здоров'язбережувальних компетентностей молодших школярів на уроках інформатики допоможе укомплектована та частково розроблена нами система вправ, методів та технологій навчання та зміцнення здоров'я.

Список літератури:

1. Бонковська Л. Упровадження здоров'язберігаючих технологій у початковій школі / Л. Бонковська // Початкова освіта – 2008 - №45 грудень. – С. 8-9

2. Добридень Л.І. Формування здоров'язберігаючих компетентностей молодших школярів на уроках інформатики: Навчально-методичний посібник / [Добридень Л. І., Сова О. Ф., Мазуренко А. М., Паршукова М. В., Ільченко О.О.] – Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, 2017. – 154 с .

3. Коломієць О. В. Впровадження здоров'язберігаючих технологій у навчально-виховний процес початкової школи / О. В. Коломієць // Розкажіть онуку. – 2012. – №3-4. – С. – 6-10.

4. Моргулець С. О. Здоров'язберігаючі технології на уроках інформатики у початкових класах / С.О. Моргулець. - 36 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://issuu.com/stalkerov/docs/_____._____..docx

5. Нова українська школа: основи Стандарту освіти. – Львів, 2016. – 64 с.

6. Рибальченко С. Є. Формування здоров'язберігальної компетенції учнів початкових класів / С. Є. Рибальченко // Розкажіть онуку. – 2009. – №11-12. – С. 4 – 12

7. Стрілецька Н. М. Методика навчання інформатики (у початковій школі): навчально-методичний посібник / Н. М. Стрілецька. – Чернігів : Видавець Лозовий В.М., 2014. – 240 с.

8. Теоретичні основи здоров'язбережувальних технологій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.iryna-bratyschenko.edukit.kiev.ua/metodichna_robota/innovacijni_pedagogichni_tehnologii/zdorovyazberezhuvaljni_tehnologii/teoretichni_osnovi/

9. Цись В. В. Здоров'язбережувальні педагогічні технології у початковій школі / В. В. Цись // Проблеми освіти: науковий збірник / [редколектив: І.О. Вакарчук та інші]. – К. 2009. – Випуск 59. – С. 83-87 .

Н.М. Стрелецкая, О. О. Ильченко

Национальный университет «Черниговский
коллегиум» имени Т. Г. Шевченко

ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ ФОРМИРОВАНИЯ ЗДОРОВЬЕСБЕРЕГАЮЩЕЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ НА УРОКАХ ИНФОРМАТИКИ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ

Аннотация

В статье осуществлен анализ научных подходов к определению понятия "здоровьесберегающие технологии". Авторами раскрыта классификация образовательных здоровьесберегающих технологий. В частности, охарактеризованы технологии, обеспечивающие формирование здоровьесберегающей компетентности учащихся и реализующие здоровьесохраняемую, оздоровительную и здоровьесберегающую составляющие урока информатики в начальной школе. В статье приводятся примеры применения здоровьесберегающих технологий в образовательном процессе. Предложена система здоровьесберегающей деятельности учителя и учащихся в процессе обучения начального курса информатики, укомплектованная и частично разработана исследователями.

Ключевые слова: здоровьесохраняющие компетентности, образовательные технологии, младшие школьники, урок информатики, начальная школа.

N.M. Streletskaya, O. O. Ilchenko

T. H. Shevchenko National University “Chernihiv Colehium”

**EDUCATIONAL TECHNOLOGIES FOR THE FORMATION OF THE
HEALTH OF PRESERVATION COMPETENCE OF PRIMARY SCHOOL
PUPILS AT THE LESSONS OF COMPUTER STUDY: THEORETICAL
ASPECT**

Summary

The scientific approaches to the definition of “health preservation technologies” are analysed in the article. The authors disclosed the classification of educational technologies which ensure the formation of the health of preservation competence of pupils and realization of care of health, health and health educational component at the lessons of computer study at primary school, are presented. The article gives examples of the application of health-saving technologies in the educational process. The system of health-saving activity of the teacher and students in the process of teaching the initial course of computer science is proposed, staffed and partly developed by researchers.

Keywords: health preservation competences, educational technologies, primary school pupils, lessons of computer study, primary school.